

Документ подписан простой электронной подписью
Информация о владельце:
ФИО: Антипова Наталья Викторовна
Должность: и.о. директора филиала
Дата подписания: 20.03.2024 18:49:52
Уникальный программный ключ:
fae5412acb1bf810d0fed96414540e340c

Министерство науки и высшего образования Российской Федерации
Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение
высшего образования

"Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова"
Улан-Баторский филиал РЭУ им. Г.В. Плеханова

ОДОБРЕНО

На заседании методического
объединения учителей иностранных
языков

Протокол № 1 от 30 августа 2021 года

Руководитель Методического

объединения

А.Б. Дамбаева А.Б. Дамбаева

УТВЕРЖДАЮ

И.о. директора Улан-Баторского филиала
РЭУ им. Г.В. Плеханова

Н.В. Антипова Н.В. Антипова

31 августа 2021 года

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ПО МОНГОЛЬСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Уровень	Основное общее образование
Класс	7-9 класс
Составитель	Батгомор Мягмарсурэн, учитель монгольской литературы

Улан-Батор
2021

I. Планируемые результаты освоения учебного предмета «Монгольская литература»

Содержательной и критериальной основой для разработки программы по литературе в 7-9 классах являются планируемые результаты освоения основной общеобразовательной программы основного общего образования.

Личностные результаты:

В рамках когнитивного компонента будут сформированы:

- ориентация в системе моральных норм и ценностей, понимание конвенционального характера морали;
- основы социально-критического мышления, ориентация в особенностях социальных отношений и взаимодействий, установление взаимосвязи между общественными и политическими событиями;
- экологическое сознание, признание высокой ценности жизни во всех ее проявлениях; знание основных принципов и правил отношения к природе; знание основ здорового образа жизни и здоровые сберегающих технологий; правил поведения в чрезвычайных ситуациях.

В рамках ценностного и эмоционального компонентов будут сформированы:

- гражданский патриотизм, любовь к Родине, чувство гордости за свою страну;
- уважение к истории, культурным и историческим памятникам; эмоционально-положительное принятие своей этнической идентичности;
- уважение к личности и ее достоинству, доброжелательное отношение к окружающим, нетерпимость к любым видам насилия и готовность противостоять им;
- уважение к ценностям семьи, любовь к природе, признание ценности здоровья, своего и других людей, оптимизм в восприятии мира;

В рамках деятельностного (поведенческого) компонента будут сформированы:

- готовность и способность к участию в школьном самоуправлении в пределах возрастных компетенций (дежурство в школе и классе, участие в детских и молодежных общественных организациях, школьных и внешкольных мероприятиях);
- готовность и способность к выполнению норм и требований школьной жизни, прав и обязанностей ученика;
- умение вести диалог на основе равноправных отношений и взаимного уважения и принятия; умение конструктивно разрешать конфликты;
- готовность и способность к выполнению моральных норм в отношении взрослых и сверстников в школе, дома, во внеучебных видах деятельности;
- потребность в участии в общественной жизни ближайшего социального окружения, общественно полезной деятельности;

Выпускник получит возможность для формирования:

- выраженной устойчивой учебно-познавательной мотивации и интереса к учению;
- готовности к самообразованию и самовоспитанию;
- компетентности в реализации основ гражданской идентичности в поступках и деятельности;
- эмпатии как осознанного понимания и сопереживания чувствам других, выражающейся в поступках, направленных на помощь и обеспечение благополучия.

Метапредметные результаты

1. Регулятивные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- самостоятельно определять цели, задавать параметры и критерии, по которым можно определить, что цель достигнута;

- оценивать возможные последствия достижения поставленной цели в деятельности, собственной жизни и жизни окружающих людей, основываясь на соображениях этики и морали;
- ставить и формулировать собственные задачи в образовательной деятельности и жизненных ситуациях;
- оценивать ресурсы, в том числе время и другие нематериальные ресурсы, необходимые для достижения поставленной цели.

2. Познавательные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- искать и находить обобщенные способы решения задач, в том числе, осуществлять развернутый информационный поиск и ставить на его основе новые (учебные и познавательные) задачи;
- критически оценивать и интерпретировать информацию с разных позиций, распознавать и фиксировать противоречия в информационных источниках;
- находить и приводить критические аргументы в отношении действий и суждений другого; спокойно и разумно относиться к критическим замечаниям в отношении собственного суждения, рассматривать их как ресурс собственного развития;
- менять и удерживать разные позиции в познавательной деятельности.

3. Коммуникативные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- при осуществлении групповой работы быть как руководителем, так и членом команды в разных ролях (генератор идей, критик, исполнитель, выступающий, эксперт и т.д.);
- координировать и выполнять работу в условиях реального, виртуального и комбинированного взаимодействия;
- развернуто, логично и точно излагать свою точку зрения с использованием адекватных (устных и письменных) языковых средств.

Предметные результаты

В результате изучения учебного предмета «Монгольская литература» выпускник на базовом уровне научится:

- демонстрировать знание произведений родной и мировой литературы, приводя примеры двух или более текстов, затрагивающих общие темы или проблемы. В устной и письменной форме обобщать и анализировать свой читательский опыт;
- использовать для раскрытия тезисов своего высказывания указание на фрагменты произведения, носящие проблемный характер и требующие анализа;
- анализировать жанрово-родовой выбор автора, раскрывать особенности развития и связей элементов художественного мира произведения: места и времени действия, способы изображения действия и его развития, способы введения персонажей и средства раскрытия и/или развития их характеров;
- давать развернутые ответы на вопросы об изучаемом на уроке произведении или создавать небольшие рецензии на самостоятельно прочитанные произведения, демонстрируя целостное восприятие художественного мира произведения, понимание принадлежности произведения к литературному направлению (течению) и культурно-исторической эпохе (периоду);
- выбирать вид чтения в соответствии с поставленной целью (ознакомительное, просмотровое, поисковое);
- уметь понимать язык художественного произведения, работать с критическими статьями;

- выразительно читать и владеть различными видами пересказа, строить устные и письменные высказывания, участвовать в диалоге, понимать чужую точку зрения и аргументировано отстаивать свою;
- владеть навыками редактирования текста, создания собственного текста (сочинения различных жанров);
- создавать связный текст (устный и письменный) на необходимую тему с учетом норм монгольского литературного языка;
- определять собственное отношение к явлениям прошлого и современной жизни.

В результате изучения учебного предмета «Монгольская литература» выпускник на базовом уровне получит возможность научиться:

- *анализировать художественное произведение в сочетании воплощения в нем объективных законов литературного развития и субъективных черт авторской индивидуальности;*
- *анализировать и интерпретировать произведение, используя сведения по истории и теории литературы (художественная структура, тематика, проблематика, нравственный пафос, система образов, особенности композиции, художественного времени и пространства, изобразительно-выразительные средства языка, художественная деталь);*
- *соотносить изучаемое произведение с литературным направлением эпохи; выделять черты литературных направлений и течений при анализе произведения;*
- *использовать приобретенные знания и умения в практической деятельности и повседневной жизни;*
- *участвовать в диалоге или дискуссии;*
- *самостоятельно знакомиться с явлениями художественной культуры и оценивать их эстетическую значимость;*
- *определять свой круг чтения и оценивать литературные произведения.*

Выпускник на базовом уровне получит возможность узнать:

- о месте и значении монгольской литературы в мировой литературе;
- о произведениях новейшей отечественной и мировой литературы;
- о важнейших литературных ресурсах, в том числе в сети Интернет;
- об историко-культурном подходе в литературоведении;
- о наиболее ярких или характерных чертах литературных направлений или течений;
- имена ведущих писателей, значимые факты их творческой биографии, названия ключевых произведений, имена героев, ставших «вечными образами» или именами нарицательными в общемировой и отечественной культуре;
- о соотношении и взаимосвязях литературы с историческим периодом, эпохой.

II. Содержание программы

7 класс

Монгол ардын аман зохиол (19 цаг)

Аман зохиол нь ард олны дунд амаар зохиогдон тэдний мэргэн ухаан, цэцэн билгийн илэрхийлэл болж уламжлан дэлгэрсэн уран үгийн бүтээл юм. Аман зохиол нь хүн, түүний хэл яриа анх бий болсон маш эртний үед үүсчээ. Ардын уран үгийн эрдэм чадлыг өвлөсөн авъяас билигтэй хүмүүс анх амаар зохион хэлэхэд тэр нь үеэс үед, хүнээс хүнд дамжин уламжлагддаг. Шинэчлэгдэн баяжиж, дэлгэрч байдаг. Олон хувилбартай ч анхныхаа зориулалт, онцлогийг хадгалсан байна.

Монголын орчин үеийн уран зохиол (13 цаг)

Монголын уран зохиолын нэг төрөл болох хүүхдийн уран зохиолын хөгжил, төлөвшил, онцлог, хэл найруулгыг ойлгуулахаас гадна уран зохиолын шүүмж судлалын онолын мэдлэг олгоно. Хүн төрөлхтөнд үг хэл үүсч, үгийн ид шидэд итгэх болсон үеэс эхлэн зан үйл, шашин шүтлэг зэрэгтэй нэгдмэл, нийлмэл барилдлагатай байсан үгийн урлагийн анхны хэлбэрүүд хөгжин боловсорсоор хөгжлийн явцад ялгаран, биеэ дааж, олон төрөл зүйл, хэлбэрүүдийн цогц бий болсноор аман зохиол биежин хөгжжээ. Улмаар ардын аман зохиолын түүх, төрөл зүйлийн онцлог, туурвил зүйн туршлагыг дүгнэн цэгнэх аман зохиолын онол судлал ч бий болсон байна.

Монголын сонгодог уран зохиол (1 цаг)

Аман яруу найргийн баялаг уламжлалд тулгуурлан өмнөх үеүдэд зохиогдсон Монголын нууц товчооны шүлгүүд, Мандухайн тангарагийн хурц дайчин мөрүүд, XVII зууны их найрагч Цогт хун тайжийн хаднаа сийлж үлдээсэн гүн утгат уянгын бадгуудын зүй ёсны залгамжлал болон В.Гүлранса, В.Гүнначүг, Р.Хишигбат, Х.Гамал нарын авъяаслаг шүлэгчид гарч ирсэн ба тэдний яруу найраг, дүрслэх зүйл, гаргах санаа, урлах чадвараараа тус тусын өвөрмөц онцлогийг илтгэх ажээ.

Гадаадын уран зохиол (1 цаг)

Гоо зүй, учир шалтгааны ухааны үндэс, түүх, хэл шинжлэл, угсаатны зүй, Өрнө-дахины уран зохиол, эх судлал, утга судлал зэрэгтэй холбогдоно.

8 класс

Монгол ардын аман зохиол (19 цаг). Аман зохиол нь ард олны дунд амаар зохиогдон тэдний мэргэн ухаан, цэцэн билгийн илэрхийлэл болж уламжлан дэлгэрсэн уран үгийн бүтээл юм. Аман зохиол нь хүн, түүний хэл яриа анх бий болсон маш эртний үед үүсчээ. Ардын уран үгийн эрдэм чадлыг өвлөсөн авъяас билигтэй хүмүүс анх амаар зохион хэлэхэд тэр нь үеэс үед, хүнээс хүнд дамжин уламжлагддаг. Шинэчлэгдэн баяжиж, дэлгэрч байдаг. Олон хувилбартай ч анхныхаа зориулалт, онцлогийг хадгалсан байна.

Монголын орчин үеийн уран зохиол (13 цаг). Монголын уран зохиолын нэг төрөл болох хүүхдийн уран зохиолын хөгжил, төлөвшил, онцлог, хэл найруулгыг ойлгуулахаас гадна уран зохиолын шүүмж судлалын онолын мэдлэг олгоно. Хүн төрөлхтөнд үг хэл үүсч, үгийн ид шидэд итгэх болсон үеэс эхлэн зан үйл, шашин шүтлэг зэрэгтэй нэгдмэл, нийлмэл барилдлагатай байсан үгийн урлагийн анхны хэлбэрүүд хөгжин боловсорсоор хөгжлийн явцад ялгаран, биеэ дааж, олон төрөл зүйл, хэлбэрүүдийн цогц бий болсноор аман зохиол биежин хөгжжээ. Улмаар ардын аман зохиолын түүх, төрөл зүйлийн онцлог, туурвил зүйн туршлагыг дүгнэн цэгнэх аман зохиолын онол судлал ч бий болсон байна.

Монголын сонгодог уран зохиол (1 цаг). Аман яруу найргийн баялаг уламжлалд тулгуурлан өмнөх үеүдэд зохиогдсон Монголын нууц товчооны шүлгүүд, Мандухайн тангарагийн хурц дайчин мөрүүд, XVII зууны их найрагч Цогт хун тайжийн хаднаа сийлж үлдээсэн гүн утгат уянгын бадгуудын зүй ёсны залгамжлал болон В.Гүлранса, В.Гүнначүг, Р.Хишигбат, Х.Гамал нарын авъяаслаг шүлэгчид гарч ирсэн ба тэдний яруу найраг, дүрслэх зүйл, гаргах санаа, урлах чадвараараа тус тусын өвөрмөц онцлогийг илтгэх ажээ.

Гадаадын уран зохиол (1 цаг). Гоо зүй, учир шалтгааны ухааны үндэс, түүх, хэл шинжлэл, угсаатны зүй, Өрнө-дахины уран зохиол, эх судлал, утга судлал зэрэгтэй холбогдоно.

9 класс

Сайхны ертөнц (8 цаг)

Аман зохиол нь ард олны дунд амаар зохиогдон тэдний мэргэн ухаан, цэцэн билгийн илэрхийлэл болж уламжлан дэлгэрсэн уран үгийн бүтээл юм. Аман зохиол нь хүн, түүний хэл яриа анх бий болсон маш эртний үед үүсчээ. Ардын уран үгийн эрдэм чадлыг өвлөсөн авъяас билигтэй хүмүүс анх амаар зохион хэлэхэд тэр нь үеэс үед, хүнээс хүнд дамжин уламжлагддаг. Шинэчлэгдэн баяжиж, дэлгэрч байдаг. Олон хувилбартай ч анхныхаа зориулалт, онцлогийг хадгалсан байна.

Ухааны ертөнц (7 цаг)

Монголын уран зохиолын нэг төрөл болох хүүхдийн уран зохиолын хөгжил, төлөвшил, онцлог, хэл найруулгыг ойлгуулахаас гадна уран зохиолын шүүмж судлалын онолын мэдлэг олгоно. Хүн төрөлхтөнд үг хэл үүсч, үгийн ид шидэд итгэх болсон үеэс эхлэн зан үйл, шашин шүтлэг зэрэгтэй нэгдмэл, нийлмэл барилдлагатай байсан үгийн урлагийн анхны хэлбэрүүд хөгжин боловсорсоор хөгжлийн явцад ялгаран, биеэ дааж, олон төрөл зүйл, хэлбэрүүдийн цогц бий болсноор аман зохиол биежин хөгжжээ. Улмаар ардын аман зохиолын түүх, төрөл зүйлийн онцлог, туурвил зүйн туршлагыг дүгнэн цэгнэх аман зохиолын онол судлал ч бий болсон байна.

Сэтгэлийн ертөнц (9 цаг)

Аман яруу найргийн баялаг уламжлалд тулгуурлан өмнөх үеүдэд зохиогдсон Монголын нууц товчооны шүлгүүд, Мандухайн тангарагийн хурц дайчин мөрүүд, XVII зууны их найрагч Цогт хун тайжийн хаднаа сийлж үлдээсэн гүн утгат уянгын бадгуудын зүй ёсны залгамжлал болон В.Гүлранса, В.Гүнначүг, Р.Хишигбат, Х.Гамал нарын авъяаслаг шүлэгчид гарч ирсэн ба тэдний яруу найраг, дүрслэх зүйл, гаргах санаа, урлах чадвараараа тус тусын өвөрмөц онцлогийг илтгэх ажээ.

Хүмүүний ертөнц (10 цаг)

Гоо зүй, учир шалтгааны ухааны үндэс, түүх, хэл шинжлэл, угсаатны зүй, Өрнө-дахины уран зохиол, эх судлал, утга судлал зэрэгтэй холбогдоно.

III. Тематическое планирование 7 класс

№	Хичээлийн сэдэв
1	Удиртгал хичээл. МААЗ түүний төрөл зүйл, онцлогийн тухай.
2	Хэл зүгшрүүлэх үг, жороо үг, амьсгал уртасгах үг хэллэгийн учир
3	Монгол ардын үлгэр болон түүний үүслийн тухай.
4	Аж байдлын үлгэр. Ах дүү гурвын үлгэр.
5	Адгуусан амьтны үлгэр Бэтгэлжин Бор шувууны үлгэр
6	Домог үлгэр. Нар сарны тухай үлгэр
7	Бататган давтах
8	Шалгалт №1
9	Бататган давтах, дүгнэх
10	Шидэт үлгэрийн тухай ойлголт. Алтан Мөнгөн аргай.
11	Хошин үлгэрийн тухай Замд дайралдсан бадарчны үлгэр
12	Үлгэрийн хэл ба уран сайхны онцлогийн тухай бататган ярилцах.
13	Монгол ардын оньсого, түүний хэл уран сайхны онцлог
14	Тааврын тухай ойлголт.
15	Шалгалт №2
16	Дүгнэлт
17	Алунгуа эхийн домог Зүйр цэцэн үгийн тухай ойлголт
18	Амьдчилал, хүншүүллийн тухай “Дэглий хавчны үлгэр”, “Ухаант туулай омогт арсланг дийлсэн нь”
19	“3 загасны үлгэр”, “Их дагзат мэлхийн үлгэр”
20	Ц.Хулан “Ганцхан ижийдээ унших шүлэг”
21	Д.Нацагдорж /1906-1937/ “Дөрвөн цаг” шүлэг
22	Г.Мэнд-Ооёо /1952-/ “Нутаг буюу гүйсэн унаганы дууль”
23	Ч.Чимид /1927-1980/ “Би монгол хүн” шүлэг
24	Шалгалт №3
25	Л.Түдэв /1935-/ “Хорвоотой танилцсан түүх” туужаас
26	Д.Цэвэгмид /1915-1991/ “Хос тогоруу” өгүүллэг
27	Ч.Лодойдамба /1908-1987/ “Шаргачин” өгүүллэг
28	Ц.Дамдинсүрэн /1908-1987/ “Хэлдэг 3, хийдэг ганц” өгүүллэг
29	Б.Ринчен /1905-1977/ “Шүхэрч Буниа” өгүүллэг
30	Сургаалын зохиол Авах гээхийн 4 мөрт шүлэг

31	Эдмонде де Амичис/1846-1907/ “Зүрх” зохиолоос
32	Шалгалт №4
33	Бататгал
34	Бататгал

Тематическое планирование 8 класс

№	Хичээлийн сэдэв
1	Удиртгал. Уран зохиол бол хэл соёл
2	Б.Ренчин "Монгол хэл" шүлэг
3	С.Дулам "Хүмүүн бичиг" шүлэг
4	Л.Түдэв "Эрээн цоохор " туурь
5	Туурийн үргэлжлэл
6	Хун гүнжийн домог
7	Үргэлжлэл
8	Тест
9	Эртний Грекийн их туульс "Одиссей" туульсын 1-3-р хэсэг
10	"Одиссей" туульсын 4,5-р хэсэг
11	Дүгнэн ярилцах
12	Шидэт хүүрийн үлгэр 1-3-р хэсэг
13	Шидэт хүүрийн үлгэр 4,5-р хэсэг
14	Д.Нацагдорж 1906-1937 "Миний нутаг" найраглал
15	Шалгалт
16	Д.Пүрэвдорж 1933-2008 "Сэгс цагаан богд" найраглал
17	Ц.Дамдинсүрэн 1908-1987 "Зугаацахаар мордсон нь" найраглал
18	Б.Явуухулан 1929-1982 "Тэхийн зогсоол" дууль
19	Д.Нацагдорж 1906-1937 "Хуучин хүү" өгүүллэг
20	Чингис хааны билиг
21	Т.Галсан 1932- "Жирмийн сүлжээ" хэмээх 4 мөртөөс
22	Шалгалт
23	Дүгнэлт
24	Хуульч Сандаг 19-р зуун "Ботгоноос нь салгаж жинд мордсон ингэний үг"
25	Чингисийн 9 өрлөгтэй өнчин хөвгүүний цэцэлсэн шастир
26	Бататган дүгнэх
27	“Цүнхтэй инээд” өгүүллэг
28	Үзсэнийг давтах
29	“Хун шувуу бодон гахай хоёр” өгүүллэг
30	“Бурхан богд аав хоёр” өгүүллэг
31	Шалгалт
32	Үзсэнийг давтах
33	Бататган дүгнэх
34	Бататган дүгнэх

9 класс

№п/п	Хичээлийн сэдэв
Сайхны ертөнц (8цаг)	
1	Монгол улсын төрийн дуулал
2	Түүхэн домог "Эргүнэ кунгийн домог"
3	Газар усны түүхэн домгууд
4	"Монгол нууц товчоо"
5	Үргэлжлэл
6	Б.Явуухулан "Вансэмбэрүү"

7	Шүлгийн уран дүрслэл адилтгал, зүйрлэл
8	Сэдвийн шалгалт
Ухааны ертөнц (7цаг)	
9	Б.Лхагвасүрэн "Боржгоны бор тал", "Зүүдний говь"
10	Д.Нацагдорж "Хөдөө талын үзэсгэлэн"
11	"Шувуун саарал" өгүүлэл
12	Зохиолын хэл, уран сайхны онцлог
13	Д.Нямсүрэн "Дөрвөн цаг" шүлэг
14	Зохиолын хэл, бичих урлан
15	Ц.Чимэддорж "Сэлбэ" шүлэг
Сэтгэлийн ертөнц (9цаг)	
16	Сэдвийн шалгалт
17	Цогт тайж "Цуутын хадны шүлэг"
18	Д.Равжаа "Төрж өсгөсөн гөрөөсөн ээж" шүлэг
19	С.Эрдэнэ "Өвгөн шувуу" өгүүллэг
20	П.Пүрэвсүрэн "Өшөө" өгүүллэг
21	Үргэлжлэл
22	Ц.Түмэнбаяр "Цагаан сүүний домог" өгүүллэг
23	Сэдвийн шалгалт
24	О.Дашбалбар "Үр хүүхэддээ хэлсэн үг"шүлэг
Хүмүүний ертөнц (10цаг)	
25	Бататган дүгнэх
26	Д.Батбаяр "Мэлмий" өгүүллэг
27	Зохиолын хэл, уран сайхан, бичих урлан
28	Зохиолын дүр, уран сайхны онцлог
29	Ж.Лхагваа "Эвэр" өгүүллэг
30	Д.Цоодол "Ижий хүү хоёр", "Тэнэг" шүлэг
31	Д.Мягмар "Үер" тууж
32	Сэдвийн шалгалт
33	Бататган дүгнэх
34	Бататгал